

ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ, ЩО СПРЯМОВАНІ НА ДЕТИНІЗАЦІЮ ЕКОНОМІКИ

Н.М. Краус, к.е.н.

Полтавський університет споживчої кооперації України

Суспільний розвиток протягом кількох останніх десятиліть характеризувався виникненням принципово нового сегмента суспільного господарства, а саме – інноваційної системи, що генерує весь зростаючий потік інновацій, котрі відповідають динамічно мінливим суспільним потребам, а часто й формують їх. Саме цей сегмент надає економічному розвитку новий, інноваційний характер.

Під інноваційною системою, як правило, розуміють специфічну сукупність інститутів, які забезпечують перебіг інноваційних процесів у межах країни, або сукупність взаємозалежних організацій (структур), зайнятих виробництвом і комерційною реалізацією наукових знань і технологій у межах національних кордонів. Головне тут те, що країна повинна цілеспрямовано створювати умови для відтворення і реалізації інновацій, оскільки періодичне інноваційне відновлення є загальною закономірністю суспільства в цілому та всі складових його систем.

Ця закономірність пояснюється трьома обставинами. По-перше, будь-яка система має свій потенціал розвитку, життєвий цикл, і перехід від фази до фази вимагає часткового відновлення. По-друге, саме суспільство має загальну тенденцію до росту й ускладнення, збільшення обсягу й диференціації структури потреб. Щоб їх задовольнити, кожна система повинна вдосконалюватися або уступати своє місце іншій системі, здатній задовольнити ці потреби. По-третє, природне середовище, що оточує суспільство також піддане змінам, і суспільство із властивими йому системами має перетерпіти зміни, щоб адекватно відреагувати на ці зовнішні виклади.

Основними напрямками, що спрямовані на посилення управління якістю діяльності ВНЗ за міжнародними стандартами менеджменту ISO 9001:2008, можуть бути наступні:

- покращення матеріально-технічного і бойового оснащення служби, її комп'ютерного та інформаційного забезпечення;
- активізація науково-дослідної, соціологічної, статистичної роботи в сферах тіньового сектора економіки і державного регулювання процесів його обмеження;
- створення в освітній мережі МВС спеціалізованих ВНЗ МВС по організації додаткової підготовки і перепідготовки співробітників УВС, факультетів по боротьбі з економічною злочинністю. Потрібно

також організувати кафедри, що спеціалізуються в області практики і методики боротьби зі злочинністю в сфері економіки;

- в спеціалізованих економічних та юридичних ВНЗ виникла необхідність введення нових навчальних дисциплін, що дають знання по специфіці функціонування тіньових комерційних структур, проведенні аудит-аналізу їх фінансово-господарської діяльності, знань в області оподаткування, митного законодавства, методики виявлення і розкриття економічних злочинів.

Вирішення даних задач повинно здійснюватись у комплексі, для чого необхідна система економічної розвідки, прискіпання і профілактики злочинності. В науковому плані гостро стоїть питання створення окремого напрямку науки – економічної кримінології з метою витіснення більшої частини неофіційного сектора економіки в легальний. Її потреба включення до навчальних програм економічних ВНЗ України нової дисципліни «Тіньова економіка». Реалізація вище вказаних заходів дозволяє будувати конкретну систему впливу на тіньові господарські зв'язки та дії; вдосконалювати управління інноваційно-інформаційними технологіями підготовки фахівців економічного та юридичного напрямків.

В цьому плані важливо досягнути високотехнологічного інноваційного виробництва. У сучасній економіці основним джерелом одержанні доходу повинні ставати знання й здібності людей. Це підтверджується зростаючим попитом на ринку праці на тих осіб, які крім вищої освіти володіють іноземними мовами й комп'ютерною грамотністю, вміють працювати з інформацією, можуть генерувати нові ідеї і знання.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ: ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНОЇ КІБЕРНЕТИКИ

*Є.І. Івченко, к.т.н., доцент, Ю.В. Глуховець, к.т.н., доцент
Полтавський університет споживчої кооперації України*

Логіко-методологічний підхід у дослідженні процесу підготовки фахівців економічної кібернетики вищої школи (ВШ) спрямований на вирішення проблеми вдосконалення навчального процесу (НП), перевірки й оцінки якості знань студентів. Сучасний стан розвитку вищої освіти ставить перед дослідниками багато різноманітних питань, які стосуються предмету, методів, побудови, математичного апарату педагогічних досліджень ВШ та ряду інших. У кожному конкретному випадку наукового дослідження подібного роду задачі або проблеми так чи інакше знаходять своє розв'язання або вирішення на основі

досвіду, кваліфікації, інтуїції й таланту дослідника. Досвід може бути надійною основою для дії лише в тому випадку, коли його результати належать до того часу й простору, в якому ця дія відбувається. Звідси виникає проблема трансформації результатів досвіду таким чином, щоб їх можна було практично використати в НП. Логіка вказує, що механізмами такої трансформації можуть бути індуктивно-дедуктивні. Одержані за допомогою таких досліджень висновки утворюють ті емпіричні знання майбутніх фахівців економічної кібернетики, які можуть стати логічною основою для конкретних дій в НП. Але в даному випадку в жодному разі не можна виключити й логіко-математичний підхід до даної проблеми. Принципи логіки, педагогіки й математики є чи не єдиною областю, в якій вірогідність (практична) модернізації та уніфікації НП є досяжною. Але, враховуючи ту обставину, що в даний час методичне керівництво здійснює Міністерство освіти та науки, це ставить ВШ у певну залежність, а, значить, вимагає нетрадиційного (в понятті минулого) підходу до проблеми самої вищої освіти. З одного боку такий підхід дещо спрощує організацію НП у ВШ, але в той же час виникають нові проблеми. Спільність понять підготовки фахівців економічної кібернетики та інших спеціальностей не завжди можна розглядати як єдине ціле. У цьому випадку треба враховувати структуру процесів функціонування ВШ за відповідними напрямками підготовки фахівців. Треба зазначити, що НП взагалі дуже близький за своїм характером до індуктивно-дедуктивних методів статистичного типу, які в даний час мають найбільше розповсюдження. Дедуктивні методи за своєю структурою можна подати як інтерпретовані змістовні аксіоматичні теорії просторово-імовірнісного характеру. Такий підхід дуже добре підкреслює всі нюанси НП та дедуктивного підходу до його вивчення. Питання про кількісну оцінку ступеня вірогідності висновків про НП до цього часу залишається предметом багатьох дискусій. Ступінь вірогідності висновків про НП буде істотним чином залежати від тих посилань, на які ми будемо спиратися. Зі зміною посилань, одержанням нової інформації про НП буде змінюватися й імовірність наших висновків.

У символічному записі індуктивну імовірність P (або ступінь підтвердження наших висновків про НП) можна віднести до таких даних:

$$C(H/E) = P,$$

де H – наша гіпотеза;

E – її посилання;

C – ступінь підтвердження.

Звідси випливає, що будь-які закони НП взагалі з логічної точки зору будуть мати тільки імовірнісний характер. Але, дякуючи розга-

луженій системі дедуктивних зв'язків, найфундаментальніші закони НП до певної міри будуть підтвержені при постановці відповідного експерименту. Між іншим, будь-яка ступінь імовірності, близька до одиниці може бути ототожнена з практичною (але не абсолютною) вірогідністю. Складність процесу навчання студентів у порівнянні з його математичною інтерпретацією, обумовлена, в першу чергу, складністю й непередбаченістю сфери дії самого НП. Викладачеві доводиться мати справу з різними рівнями розвитку та здібностями аналітичного, психологічного та ряду інших факторів, притаманних студентам, як і людині взагалі. На основі своєї педагогічної діяльності викладач, скажемо так, утворює так звані конструкти студентів. Ці конструкти є безпосередніми суб'єктами, які сформовані або тільки формуються в залежності від індивідуального підходу викладача до самого НП. Результати ж самого НП можуть бути записані мовою математики шляхом введення в обіг спеціальних логіко-математичних термінів. Таким чином, за основними законами логіки, будемо чітко розділяти мову педагогіки ВШ на два рівні: емпіричний і теоретичний. У першій мові ми будемо нагромаджувати результати експерименту в ході проведення НП, а друга мова буде служити для формування наукових завдань у справі поліпшення ефективності цього ж НП. На завершення визначимо, що характерною особливістю НП взагалі є те, що він локалізований у просторі й часі, що і повинно бути покладене в основу його вивчення та відповідної інтерпретації. Така локалізація НП у ВШ детермінована, тобто він строго обмежується часом підготовки спеціалістів відповідного профілю. Це і повинно бути покладене в основу всіх подальших досліджень у справі підвищення ефективності НП у ВШ і забезпечення високої якості підготовки фахівців економічної кібернетики.

УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ МОНІТОРИНГУ ЗНАЬ ТОВАРОЗНАВЦІВ-ЕКСПЕРТІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ІННОВАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

*Н.В. Омельченко, к.т.н., доцент, А.С. Браїлко, аспірант
Полтавський університет споживчої кооперації України*

На сучасному етапі актуальним залишається проблема збереження національних надбань, визначення характерних ознак культурних цінностей достатніх для їх ідентифікації та запобігання будь-яких порушень митного законодавства України. Запровадження європейських і світових стандартів, використання принципів Болонської декларації, зацікавленість студентської аудиторії до освітньої діяльності є перед-